

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

“Tarihî şahsiyet” kelimesi sizde neler çağrıştırıyor? Söyleyiniz.

ALİ KUŞÇU (Dinleme/İzleme Metni)

1. ETKİNLİK Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri dinleme/izleme sırasında doldurunuz.

Ali Kuşçu Semerkant'ta doğmuştur.

Ali Kuşçu'nun babası, Uluğ Bey'in

şahinci başı olması sebebiyle adeta kuş bahçesinde büyüyordu.

Ali Kuşçu, Uluğ Bey'e “Ay Hareketlerinin Açıklanması” adlı eserini hediye etmiştir.

Ali Kuşçu'nun en önemli eseri Fethiyye dir.

Ali Kuşçu 16 Aralık 1474 tarihinde hayatını kaybetmiştir.

2. ETKİNLİK

a) İzlediğiniz çizgi filmde geçen anlamını bilmediğiniz kelime ve kelime gruplarını not ediniz

rasathane, astronomi, ferman, medrese

rasathane: Gök gözlemleri yapan, gök cisimlerini ve olaylarını inceleyen yer, gözlemevi

astronomi: Gök bilimi

ferman: Osmanlı Devleti'nde padişahın verdiği, uyulması gerekli hükümleri taşıyan yazılı buyruk

medrese: İslam ülkelerinde, genellikle İslam dini kurallarına uygun bilimlerin okutulduğu yer

b) Bu kelime ve kelime gruplarının TDK Türkçe Sözlük'teki anlamlarını araştırınız.

3. ETKİNLİK Aşağıdaki soruları izlediğiniz çizgi filmde hareketle cevaplayınız.

1) Ali Kuşçu nasıl bir ortamda büyümüştür?

Babasının şahinci başı olması nedeniyle adeta bir kuş bahçesinin içinde, kuşlarla ilgilenerek büyümüştür.

2) Ali Kuşçu'nun sarayda eğitim almasını sağlayan olay nedir?

Sarayın çatısındaki ahşap kuş yuvasını kendi başına yapması.

3) Ali Kuşçu, Kirman şehrinde ne yapmıştır?

Ay'ı gözetleyip “Ay Hareketlerinin açıklanması” adlı eseri yazmıştır.

4) Ali Kuşçu'nun Tebriz şehrine kaçmasına neden olan olay nedir?

Bir Moğol süikastçisinin okuyla kolundan yaralanması.

5) Ali Kuşçu'nun rasathanedeki ilk görevi nedir?

Uluğ Bey ile Zicd denilen yıldız haritası hazırlamaktır.

6) Sultan Uzun Hasan, Ali Kuşçu'yu neden İstanbul'a göndermiştir?

Fatih Sultan Mehmet'in tehdit fermanı nedeniyle elçilik yapması için göndermiştir.

7) Fatih Sultan Mehmet, Ali Kuşçu'dan ne istemiştir?

Çalışmalarına İstanbul'da devam etmesini istemiştir.

8) Ali Kuşçu, İstanbul'da hangi eksikliği görmüştür? Bu eksikliği gidermek için ne yapmıştır?

İstanbulluların zamanı takip etmediklerini görmüştür. Bu eksikliği gidermek için şehrin bazı yerlerine güneş saatleri yerleştirmiştir.

4. ETKİNLİK Aşağıdaki görseli inceleyiniz. Uluğ Bey, bu cümlesiyle Ali Kuşçu'dan ne istemiştir? Açıklayınız.

Ali Kuşçu'dan gökyüzündeki yıldızların haritasını yapmasını istemiştir.

Senden gökyüzünü yere indirmeni istiyorum, Kuşçu.

5. ETKİNLİK İzlediğiniz çizgi filmde hareketle Ali Kuşçu'nun hayatını özetleyiniz.

Ali Kuşçu 15. yüzyılın ikinci yarısında Semerkant'ta doğmuştur. Çocuk yaşta yaptığı işlerle dikkat çekmiş, sarayda görevlendirilmiştir. Kirman'a gizlice gidip Ay'ın hareketlerini inceleyerek yazdığı eseri Uluğ Bey'e verince Rasathane'de görevlendirilmiştir. Uluğ Bey'in ölümünden sonra bir Moğol suikastçisinin Ali Kuşçu'yu yaralaması nedeniyle Ali Kuşçu Tebriz'e kaçmıştır. Burada Sultan Uzun Hasan'ın oğluna matematik dersleri verdi. İstanbul'a elçi olarak gönderildi. Fatih Sultan Mehmet Ali Kuşçu'nun İstanbul'da kalmasını istedi. Ali Kuşçu burada güneş saatleri tasarlayarak halkı saat kavramı ile tanıştırdı. Kendisi için yapılan medresede eğitim verdi, eserlerini yazdı. 16 Aralık 1474 tarihinde hayatını kaybetti.

6. ETKİNLİK Aşağıdaki soruları izlediğiniz çizgi filme göre cevaplayarak filmi değerlendiriniz.

a) İzlediğiniz çizgi filmi beğendiniz mi?

Evet

b) Sizce izlediğiniz çizgi film Ali Kuşçu hakkında yeterli bilgi veriyor mu? Neden?

Çizgi film Ali Kuşçu'nun hayatı hakkında özet bilgiler vermiştir. Hayatı hakkında en önemli bilgileri verdiği için onu tanımak adına yeterli bilgiler verdiğini söyleyebiliriz.

7. ETKİNLİK

a) Aşağıdaki akıllı işaretleri inceleyiniz. Bu işaretlerin anlamlarını karşlarına yazınız.

Genel izleyici kitlesi için

Şiddet ve korku içerik

7 yaş ve üzeri için uygun içerik

Olumsuz örnek oluşturabilecek davranışlar

b) Siz televizyon izlerken medya metinlerinin yönlendirmelerine dikkat ediyor musunuz? Neden?

Ediyorum. Yaşıma uygun olmayan programları bu işaretler sayesinde anlıyorum.

c) Görsel/işitsel medyada izlenecek programların bu uyarılara göre seçimi neden önemlidir?

Çocukları televizyonun olumsuz etkilerinden korumak için programların bu uyarılara göre seçilmesi gerekir.

ç) Televizyonda hangi akıllı işaretleri gördüğünüzde o programı izlememeniz gerektiğini düşünüyorsunuz? Neden?

Yaş sınırı olan işaretler, şiddet ve korku, olumsuz örnek olabilecek davranışlar işaretlerini gördüğüm programı izlemiyorum. Çünkü bu işaretlerin olduğu programlar bizim zihinsel gelişimimiz için zararlıdır.

8. ETKİNLİK Tarihi şahsiyetler ile ilgili hazırlıklı konuşmanızı yapınız. Yaptığınız konuşmayı “Konuşmamı Değerlendiriyorum” formuna göre değerlendiriniz.

KONUŞMAMI DEĞERLENDİRİYORUM

Ölçütler	Evet	Kısmen	Hayır
Konuşurken beden dilimi etkili kullandım.			
Konuşmamda uygun geçiş ve bağlantı ifadeleri kullandım.			
Konuşmamda yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin Türkçesini kullandım.			
Kelimeleri anlamına uygun kullandım.			
Konuşurken göz teması kurdum.			
Konuşurken işitilebilir bir ses tonu kullandım.			

9. ETKİNLİK Yurt dışında yaşayan ve Türkçe bilen bir arkadaşınıza Ali Kuşçu’yu tanıtan bir elektronik posta yazınız.

Yeni İleti

Alıcılar: lusia12@e-posta.com

Konu: Ali Kuşçu

Sevgili Lusia

Sana, Türk tarihinde önemli bir yeri olan ünlü astronom ve matematikçimiz Ali Kuşçu’yu tanıtmak istiyorum. Ali Kuşçu, on beşinci yüzyılda yaşamış olan önemli bir astronomi ve matematik bilginidir. Babası sarayın doğancı başıdır. “Kuşçu” lâkabi buradan gelmektedir.

Ali Kuşçu, Semerkand’da doğmuş ve burada yetişmiştir. Burada bulunduğu sıralarda, Uluğ Bey gibi dönemin önemli bilim adamlarından matematik ve astronomi dersleri almıştır. Ali Kuşçu öğrenimini tamamlamak amacı ile, Uluğ Bey’den habersiz Kirman’a gitmiş ve orada yazdığı Ay’ın hareketlerini inceleyen bir eser ile geri dönmüştür. Dönüşünde eserini Uluğ Bey’e armağan etmiştir. Uluğ Bey kendisini rasathanede görevlendirmiştir.

Uluğ Bey’in ölümünden sonra bir Moğol suikastçisinin Ali Kuşçu’yu yaralaması nedeniyle Ali Kuşçu Tebriz’e kaçmıştır. Burada Sultan Uzun Hasan’ın oğluna matematik dersleri vermiştir. İstanbul’a elçi olarak gönderilmiştir.

Fatih Sultan Mehmet Ali Kuşçu’nun İstanbul’da kalmasını istemiştir. Ali Kuşçu burada güneş saatleri tasarlayarak halkı saat kavramı ile tanıştırmıştır.. Kendisi için yapılan medresede eğitim vermiş, eserlerini yazmıştır. 16 Aralık 1474 tarihinde hayatını kaybetmiştir.

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

“Toplum hayatında herkese düşen belirli görevler vardır.” sözünden hareketle çevrenizi gözlemleyiniz.